

Artikel av kardinal Albino Luciani

"Att söka Gud i vardagssysslorna". Artikel av Kardinal Albino Luciani. ("Gazzettino di Venezia", 25-VII-1978). Kardinal Luciani, sedermera påve Johannes Paulus I, skriver om den helige Josemarías anda och budskap: att helga arbetet, att tacka ja till den universella kallelsen till helighet som varje kristen får.

2006-03-11

År 1941, efter att ha biktat sig, hörde Víctor García Hoz, en spanjor, dessa ord: "Gud kallar dig att leva ett kontemplativt liv." Han blev helt förbluffad. Han hade alltid hört säga att "kontemplationen" var något för helgon som hängav sig helt åt det andliga livet, höjder som endast var åtkomliga för några utvalda få, människor som för det mesta levde avskilda från världen. "Jag för min del", skrev Hoz, "var på den tiden en gift man med tre barn som dessutom räknade med att få flera barn till, vilket också verkligen skedde. Och jag var tvungen att förvärvsarbeta för att kunna försörja min familj."

Vem var då denne revolutionäre biktfader som åsidosatt de traditionella gränserna och uppmanade gifta människor att sträva efter ett kontemplativt liv? Det var Josemaría Escrivá de Balaguer, en spansk präst som dog i Rom år 1975 vid en ålder av 73 år. Han är

framför allt känd som grundaren av Opus Dei, en organisation vars medlemmar är spridda över hela världen, en organisation som ofta omtalas i pressen, fast på ett mycket inexakt sätt. Vad gör egentligen Opus Deis medlemmar och vilka är de? Grundaren själv sade år 1967: "Ett litet procent präster, som tidigare – när de var lekmän – utövade ett yrke eller hantverk, ett stort antal sekularpräster tillhörande många stift runt om i världen, och en stor mängd män och kvinnor, från olika länder, från olika språk, från olika folkgrupper, som lever av sitt yrkesarbete. De flesta av dem är gifta, många andra ogifta. Tillsammans med de övriga medborgarna medverkar de i den viktiga uppgiften att göra det timliga samhället mänskligare och rättvisare. De finns mitt i den dagliga mödans ädla strid, med personligt ansvar, upprepar jag, och genomlever framgångar och

misslyckanden sida vid sida med de övriga människorna. De försöker uppfylla sina plikter och utöva sina samhälls- och medborgarrättigheter. Och de gör allt detta på ett naturligt sätt, som vilken medveten kristen som helst, utan att känna sig speciellt utvalda, förenade med sina arbetskollegor, medan de anstränger sig för att upptäcka den gudomliga strålgans som glittrar i de mest vardagliga tingen.”

Mera beskedligt uttryckt: ”de mest vardagliga tingen”, är det arbete som blir vår dagliga lott och ”den gudomliga strålgans som glittrar” är det heliga liv vi bör förverkliga.

Escrivá de Balaguer, liksom evangeliet, sade ständigt: ”Kristus ber oss inte om lite godhet, utan om mycket godhet. Men han vill att vi uppnår denna godhet inte medels ovanliga handlingar utan genom vanliga handlingar, även om det

sättet på vilket vi utför dem nog inte skall vara vanligt.”

Det är där, *nel bel mezzo della strada* (mitt på gatan), på kontoret, i fabriken som vi blir heliga om vi bara uppfyller våra plikter med sakkunskap, av kärlek till Gud och i glädje, så att vårt dagliga arbete i stället för att bli ”det dagliga slitet” blir ”det dagliga leendet”.

Den helige Frans av Sales hade lärt ut liknande saker mer än trehundra år tidigare. En präst hade från prediksstolen offentligen bränt upp boken i vilken den helige Frans av Sales förklarat att dans kunde tillåtas under vissa omständigheter och som till och med innehöll ett kapitel helt ägnat åt ”den äktenskapliga sängens redbarhet”. Escrivá de Balaguer överträffar Frans av Sales i många avseenden. Frans förespråkar också heligheten för alla, men verkar endast lära ut en ”spiritualitet för

lekmän” medan Escrivá vill ha en ”lekmannaspiritualitet”. Det vill säga Frans föreslår nästan alltid lekmännen samma medel som ordensfolken använder sig av, endast med de nödvändiga anpassningarna. Escrivá är däremot mera radikal: han talar rakt på saken om att – i den rätta bemärkelsen – “materialisera” helgelsen. För honom är det själva det materiella arbetet som bör förvandlas till bön och helighet.

Den legendariske baron von Münchhausen skrev en fabel om ett monster till hare som hade två rader ben: fyra under buken och fyra på ryggen. När den förföljdes av jägarna och kände att de hann upp honom, vände den sig om och fortsatte att springa med de utvilade benen. Grundaren av Opus Dei ansåg att vissa kristnas liv var som ett monster eftersom de utför liksom två serier av handlingar: en serie som består av böner som de riktar till Gud, och den

andra bestående av arbete, nöjen, familjeliv, bara för sig själv. Nej, skrev Escriva, det finns bara ett enda liv och det skall helgas som en helhet. Det är det som han menar med ”materialiserad andlighet”.

Escrivá talar också om en riktig och nödvändig “antiklerikalism” i den bemärkelsen att lekmännen inte skall låna sina metoder och uppgifter av präster och ordensfolk, och omvänt. Jag tror att Escriva hade ärvt denna “antiklerikalism” av sina föräldrar, särskilt av sin far, en äkta gentleman, arbetsam, ivrig kristen, genomkär i sin hustru och alltid leende. “Jag kommer ihåg honom alltid fridfull – skrev hans son – honom är jag skyldig min kallelse... Därför är jag *paternalist*”. En annan rot till hans antiklerikalism fanns sannolikt i den forskning han genomförde för sin doktorsavhandling i kyrkorätt. Den handlade om den cistercienska

nunneklostret Las Huelgas vid Burgos, som styrdes av en abbedissa som på en gång var territorial härskare, klostrets föreståndarinna, kyrklig prelat samt administrator för klostret, för ett sjukhus, flera ordenshus, kyrkor och byar som fanns inom klostrets ägor. Hon hade konungslig och biskopslig makt och jurisdiktion. Den hela var också ett "monster" där motsägelsefulla och överlappande uppdrag anhopades på varandra. En sådan salig blandning av arbeten kunde inte bli till Guds arbeten, som Escrivá ville. För – sade han – hur kan ett arbete vara "Guds arbete" om det är dåligt gjort, i brådska och utan sakkunskap?. Hur kan en murare, en arkitekt, en läkare eller en lärare bli helig om han inte även är – enligt förmåga – en bra murare, en bra arkitekt, en bra läkare, en bra lärare? Det är samma tanke som ligger bakom Gilsons yttrande 1949: "Man säger att det var tron som byggde medeltidens

katedraler. Jag håller med ..., men också geometrin.” Tro och geometri, tro och sakkunigt arbete går hand i hand för Escriva: de är helighetens två vingar.

Frans de Sales anförtrodde sina teorier åt böckerna. Escrivá gjorde det också men han använde brottstycken av tid. Om han plötsligt fick en idé eller kom på en uttrycksfull mening, drog han fram ur fickan en liten anteckningsbok och utan att avbryta det pågående samtalet skrev han snabbt ner ett ord, en halv rad, som han sedan kunde använda i en bok.

Han spred sin stora andliga projekt med hjälp av sina populära böcker och han utvecklade dessutom en ihärdig verksamhet och byggde upp Opus Dei. ”Ge en spik till en aragonesare” säger ordspråket, ”och han kommer att slå in den med sitt huvud”. Nåväl, ”jag är från Aragón”,

skrev han, ”och vi aragonesare måste vara ihärdiga”. Han förspillade inte en minut av sin tid. När han bodde i Spanien, före, under och efter det spanska inbördeskriget, gick han från att ge lektioner på universitetet till att laga mat, städa rummen, bädda och göra sjukbesök. Han var ständigt i gång. ”Jag har på mitt samvete – och jag är stolt över det – att jag har ägnat många tusentals timmar på att höra bikt från barn i de fattiga kvarteren i Madrid. De kom smutsiga och snoriga. Jag fick börja med att rena dem om näsan innan jag övergick till att rena deras stackars själar.” Så skrev han och visade att ”det dagliga leendet” var verklighet i hans liv. Han skrev också: ”Jag var dödstrött när jag gick till sängs. När jag ännu trött steg upp morgonen därpå, sade jag till mig själv: *Josemaría, innan lunchen får du sova lite*. När jag sedan kom ut på gatan och tänkte på allt arbete jag skulle utföra den dagen, tillade jag:

Josemaría, jag har lurat dig än en gång.”

Men hans stora verk var att grunda och bygga upp Opus Dei. Namnet kom han på som av en händelse. ”Man måste arbeta hård: detta är Guds verk,” sade någon till honom en dag. “Detta är det rätta namnet – tänkte han – inte mitt utan Guds verk, Opus Dei.” Escriva såg det verket växa och utbreda sig till alla kontinenter: då började hans arbete med interkontinentala resor för att lägga grundarna och för de stora möten. Utbredningen, antalet och kvalitén hos Opus Deis medlemmar led några att misstänka maktlystnad kombinerad med en blind lydnad bakom det hela. Verkligheten är motsatsen: hans enda ambition var att hjälpa människor att bli helgon, men i glädje, i en anda av tjänande och i stor frihet.

”Vi är ekumeniska, Helige Fader, men vi har inte lärt oss ekumenik av Ers Helighet” vågade Escriva en dag säga till påven Johannes. Påven log, han visste nämligen att ända sedan 1950 hade Opus Dei av Pius XII fått tillåtelse att ta emot både icke-katoliker ock icke kristna som medarbetare.

Escrivá rökte när han var student. När han började på prästseminariet, gav han portvakten i present alla piporna och tobaken och rökte aldrig mera. Men den dag då de tre första prästerna i Opus Dei prästvigdes sade han: ”Jag röker inte, och inte heller ni tre – sedan vände han sig till don Alvaro – men du måste röka, för annars skulle era bröder kunna tro att det inte är bra att röka och jag vill att de andra inte skall uppleva någon tvång på den punkten utan känna sig fria att röka om de vill det.” Det händer ibland att en av Opus Deis medlemmar – som från Opus Dei

endast får hjälp för att ansvarsfullt fatta sina egna beslut – får en viktig post. Det är i så fall hans sak och inte Opus Deis. När en högt uppsatt person 1957 lyckönskade Escrivá till att en av medlemmarna hade fått en ministerpost i Spanien, svarade Escrivá: ”Vad rör det mej om han är minister eller gatsopare? Det enda som är viktigt för mig är att han blir helig i sitt arbete.”

I det svaret finner vi hela Escrivá och Opus Deis anda: att var och en skall bli helig genom sitt arbete, också den som arbetar som minister ...; om han har fått en sådan post, så är det viktigt att han verkligen blir helig. Resten är utan betydelse.

Gazzettino di Venezia, 25-VII-1978

pdf | Dokument automatiskt skapad
från [https://dev.opusdei.org/sv-se/
article/artikel-av-kardinal-albino-
luciani/](https://dev.opusdei.org/sv-se/article/artikel-av-kardinal-albino-luciani/) (2025-08-05)